

Жаалағаш жаршысы

«zhahalagash-zharshysy.kz»
ақпараттық агенттігі

Аудандық қоғамдық-саяси газет

Газет 1934 жылдың 10 қаңтарынан бастап шығады

Мәжіліс

ЖАҢА ОҚУ ЖЫЛЫ: ДАЙЫНДЫҚ ҚАЛАЙ?

Жаңа оқу жылында 20 мектепте 6843 оқушы білім алады. Оның ішінде 628 бала алғаш мектеп табалдырығын аттамақ. Бұл туралы аудан әкімі Ардақ Ибраимовтың төрағалығымен өткен мәжілісте кеңінен тарқатылды. Жиында аудандық білім бөлімінің басшысы Талғат Садықов жаңа оқу жылына дайындық жұмыстары туралы баяндады. Аудан әкімі сала басшысына дайындық жұмыстарын сапалы әрі жүйелі жүргізуді тапсырып, бірқатар маңызды міндет жүктеді.

– Жаңа оқу жылына қажетті барлық шараларды уақытлы қабылдап, дайындық жұмыстарын жүйелі жүргізіміз қажет. Оқушыларды оқулықтармен және оқу-әдістемелік құралдармен толық қамту жұмыстары сапалы ұйымдастырылуы тиіс. Балаларымыздың мектепке дайындығына қатысты мәселе болмауы керек. Жыл сайын ұйымдастырылатын «Мектепке жол» акциясы аясында көмекке мұқтаж көпбалалы және әлеуметтік жағдайы төмен отбасы балалары назардан тыс қалмауын қадағалаңыздар. Сонымен қатар жаңа оқу жылы қарсаңында оқу құралдарын төмен бағада ұсынатын жәрменкелер ұйымдастыру мәселесін қарастыру керек, – деді аудан әкімі Ардақ Обдиппарұлы.

Айта кетейік, аудан бойынша 20 мектеп, 36 мектепке дейінгі ұйым, 3 қосымша және 2 арнаулы білім беру ұйымы жұмыс істейді. Биыл 251 бала балабақшаны аяқтап, мектеп табалдырығын аттайды. Жаңа оқу жылында 20 мектепте 6843 оқушы білім алады. Бірінші сыныпқа қабылдау жұмыстары 1 сәуір мен 15 тамыз аралығында eGov.kz электронды үкімет порталы арқылы жүргізілді. Нәтижесінде бүгінгі күнге дейін 628 бала бірінші сыныпқа қабылданған. Мектептердің материалдық-техникалық базасын жақсарту мақсатында биыл жөндеу жұмыстарына 145,4 млн теңге қаралып, тиісті жұмыстар жүргізілген.

Ауданда аз қамтылған және әлеуметтік қолдауды қажет ететін отбасылардан шыққан балаларға ерекше көңіл бөлінеді. Жаңа оқу жылы қарсаңында әлеуметтік көмекке мұқтаж отбасы балаларына қолдау көрсету мақсатында «Мектепке жол» республикалық акциясы аясында демеушілер тарту жұмыстары жүргізілмек. Сондай-ақ міндетті оқу қоры есебінен аудан бойынша 1957 балаға әлеуметтік қолдау көрсетіледі. Әр балаға мектепке қажетті киім-кешек пен оқу құралдарын сатып алуға 50 851 теңгеден қаржылай көмек беріліп, осы мақсатқа жалпы 99 млн 515 мың 407 теңге қарастырылған. Мемлекеттік қолдаудың басты мақсаты – әр баланың білім алуына қажетті жағдай жасап, әлеуметтік жағдайына қарамастан мектепке тең мүмкіндікпен баруын қамтамасыз ету. Қаржылай қолдау ең алдымен әлеуметтік тұрғыдан қорғауды қажет ететін балаларға бағытталды. Олардың қатарында жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар, аз қамтылған отбасыларда тәрбиеленіп жатқан, атаулы әлеуметтік көмек алатын отбасы балалары, сондай-ақ өмірлік қиын жағдайға тап болған оқушылар бар. Сонымен қатар жаңа оқу жылына дайындық аясында ұйымдастырылған «Мектепке жол» республикалық қайырымдылық акциясы аясында аудан бойынша 365 бала мектеп формасымен, оқу құралдарымен және қаржылай көмекпен қамтылады.

Жаңа оқу жылы қарсаңында оқушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселесі де назардан тыс қалмады. Жиында аудан әкімі білім беру ұйымдарында қауіпсіздік шараларын күшейтіп, оқушылардың мектепке қауіпсіз қатынауын қамтамасыз ету қажеттігін атап өтті. Аудандағы 20 мектеп пен 9 балабақша бейнебақылау жүйесімен және дабыл түймелерімен 100 пайыз қамтылған.

– Жаңа оқу жылы жақындап келеді. Оқушылардың қауіпсіздігі үшін кезекшілік ұйымдастырыңыздар. Әсіресе, кент орталығындағы көлік қозғалысы көп көшелерде орналасқан мектептер маңындағы қауіпсіздікті күшейту қажет. Жаяу жүргіншілер жолдарын ретке келтіріп, жол белгілерін жаңартыңыздар, – деді аудан әкімі.

Сонымен қатар жиында суға шомылу маусымындағы қауіпсіздік шараларының орындалу барысы қаралды. Жауапты сала басшыларына су айдындарындағы қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылау және тұрғындар арасында түсіндіру жұмыстарын жалғастыру тапсырылды. Бұдан бөлек, алдағы жылу беру маусымына дайындық барысы талқыланп, жылу нысандарының әзірлігін қамтамасыз ету жөнінде тиісті міндеттер жүктелді.

380 мың бұлдіршін бірінші сыныпқа қабылданады

Айта кетейік, биыл елімізде 380 мыңнан астам бала алғаш рет мектеп табалдырығын аттамақ. Қазіргі таңда олардың 320 мыңға жуығы, яғни шамамен 84 пайызы білім беру ұйымдарына қабылданып үлгерген. Оның ішінде 296 мыңға жуық бала мемлекеттік, 23 мыңға жуық оқушы жекеменшік мектептерде білім алады. Қалалық мектептерге шамамен 191 мың, ауылдық білім ошақтарына 128 мың бала қабылданады. Сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар 4 мыңға жуық бала бірінші сыныпқа қабылданған. Болашақ бірінші сынып оқушыларының 71 пайыздан астамы қазақ тілінде білім беретін сыныптарда тандаған. Ал 26 пайыздан астамы орыс тіліндегі сыныптарға қабылдана, шамамен 2,5 пайызы өзге тілдерде білім алатын сыныптарға бармақ. Сонымен қатар өзге ұлт өкілдерінің 2 мыңнан астам баласы қазақ тілінде білім беретін сыныптарды тандаған.

Құжат қабылдау 27 мамырдан 31 тамызға дейін бекітілген кестеге сәйкес жүргізіледі. Ата-аналардың шамамен 84 пайызы өтінішті электронды түрде берген. Бірінші сыныпқа қабылданатын балалар саны бойынша Түркістан облысы көш бастап тұр. Мұнда 50 мыңнан астам бала мектеп табалдырығын аттайды. Одан кейін Алматы облысында 35 мыңнан астам, Астанада 33 мың, Алматы қаласында 31 мыңнан астам, Шымкентте 29 мыңнан астам бала бірінші сыныпқа қабылданады.

Жаңа оқу жылы қарсаңында әлеуметтік осал санаттағы отбасылардан шыққан балаларға қолдау көрсету мақсатында дәстүрлі түрде қаржылай көмек беріледі. Биыл да 1 тамыз бен 30 қыркүйек аралығында жалпыға міндетті білім беру қоры аясында оқушылардың мектепке қажетті құрал-жабдықтарын сатып алуына материалдық көмек көрсетіледі. Аталған қолдау балалардың жаңа оқу жылына толық дайындалуына мүмкіндік береді. Айта кетейік, 2026-2027 оқу жылында еліміз бойынша аталған қолдауды 450 мыңға жуық оқушыны қамту жоспарланып отыр. Осы мақсатқа жергілікті бюджеттерден шамамен 23 млрд теңге қарастырылған.

17 мың астам бала мектеп оқушысы атанады

Қазіргі таңда облыс көлемінде 31 мектепте жөндеу жұмыстары жүргізілуде. Өңірде 651 мектепке дейінгі ұйым, 327 мектеп және 28 колледж жұмыс істейді. Жаңа оқу жылында 1-11 сыныптарда 190 мыңнан астам оқушы білім алады деп күтілуде. Биыл бірінші сыныпқа 17 700 бала қабылданады. Оқушыларды бірінші сыныпқа қабылдау үшін құжаттарды қабылдау 31 тамызға дейін жалғасады. Сонымен қатар өңірдегі 63 қосымша білім беру ұйымында 70 мыңға жуық оқушы түрлі бағыттағы үйірмелер мен секцияларға қамтылған. Жақында ғана пайдалануға берілген «АІ-Kerim» оқу-сауықтыру орталығы мен Ботаникалық бақ та жыл бойы балалар мен жастардың игілігіне қызмет етпек.

Сезім НҰР

Аймақ жаңалықтары

САЛА ҮЗДІКТЕРІ ҚҰРМЕТ ТӨРІНДЕ

Қызылорда қаласындағы «Құзыреттілік орталығында» Спорт күніне арналған салтанатты шара өтті. Оған облыс әкімі Мұрат Ерғешбаев, облыстық мәслихат төрағасы Мұрат Тлеумбетов, зиялы қауым өкілдері мен спорт саласының ардагерлері қатысты. Аймақ басшысы саланы дамытуда атқарылып жатқан жұмыстарға тоқталып, спортшылардың жетістіктеріне жоғары баға берді.

– Баршаңызды Спорт күнімен шын жүректен құттықтаймын! Спорт – ерік-жігердің мектебі, мінезді шыңдайтын алаң, ұлт рухын көтеретін күш. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы «Қазақстан спорт державасы болуға тиіс. Сол үшін біз маңызды спорт нысандарын салып жатырмыз. Халықтың спортқа деген қызығушылығын арттыру – біздің ортақ міндетіміз» деген болатын. Сыр спорттың байырғы бастамалар мен өміршең жобалар республика аумағында үлгі ретінде қолданылуда. Біздің ортақ жетістігіміз баршаңызға зор жауапкершілік жүктейді. Сыр өңірінің спортшылары әлемдік додалар мен ел біріншіліктерінде әрдайым жеңіс тұғырынан көрініп, еліміздің атын әлемге танытуда. Халықаралық аренада көк туымызды көкке көтерген сырбойлық спортшылар жыл басынан бері Әлем, Азия чемпионаттарынан 31 алтын, 16 күміс, 22 қола медаль жеңіп алды. Ал ел біріншіліктерінде 120 алтын, 100 күміс, 162 қола медальға қол жеткізді. Өткен айда Қытайдың Ханчжоу қаласында өткен волейболды отырып ойнаудан Әлем чемпионатында ұлттық құрама өкілдері қола жүлдеге ие болды. Ұлттық құрама сапында жерлестеріміз Эрик Қасқабаяв, Шыңғыс Медеуов, Ерасыл Әдібек өнер көрсетіп, ел намысын абыроймен қорғады. Шыңғыс Медеуов Әлем чемпионатының «Үздік ойыншысы» атанды. Өткен аптада Германияның Дортмунд қаласында өткен грек-рим күресінен халықаралық турнирде Сыр мақтаншы Айдоос Сұлтанғали жеңімпаз атанып, ел мерейін үстем етті. Күні кеше ғана өзіміздің «Қайсар» футбол командасы Қазақстан Кубогының жарыс-финалында астаналық «Жеңіс» командасын жеңіп, финалға жолдама алды. Бұл жетістіктер – мемлекет тарапынан жасалып жатқан қолдаулар мен

сіздердің тынымсыз еңбектеріңіздің жемісі, – деді Мұрат Нәлқожаұлы.

Салтанатты шарада волейболды отырып ойнаудан Әлем чемпионатында қола жүлде алған ұлттық құрама сапындағы Сыр спортшыларына аймақ басшысы 1 млн теңге қаржылай сертификат табыстайды. Сондай-ақ саланың дамуына сүбелі үлес қосқан азаматтар облыстың «Құрмет» грамотасымен, «Қызылорда облысының дамуына қосқан үлесі үшін» төсбелгісімен, облыс әкімінің алғыс хатымен, Туризм және спорт министрлігінің «Дене шынықтыру мен спортты дамытуға сіңірген еңбегі үшін», «Спорт саласының үздігі» төсбелгісімен, «Құрмет» грамотасымен, министрінің алғыс хатымен марапатталды.

Айта кетейік, кейінгі төрт жылда Сыр өңірінде Президентіміздің, Үкіметтің ерекше қолдауымен, сол кездегі аймақ басшысы Нұрлыбек Машбекұлының бастамасымен 11 мың орындық «Kaysar Arena» стадионы, Теннис, Инклюзивті спорт орталықтары және 24 жаңа спорт нысаны пайдалануға берілді. Қаланың саулеттік келбетіне көрік берген жаңа стадионға УЕФА-ның 4-санаттағы жоғары мәртебесі беріліп, республикалық және халықаралық футбол ойындарын өткізуге мүмкіндік алды. Облыс орталығында аумағы 25 мың шаршы метр «Қызылорда Арена» көпбейінді спорт кешенінің құрылысы жүргізілуде. Нысан жыл соңына дейін ел игілігіне беріледі деп жоспарлануда. Бүгінде аймақта 388 мыңнан астам тұрғын бұқаралық спортпен шұғылданады. Спорт резерві мен жоғары дәрежелі спортшыларды даярлайтын 33 спорт мектебінде 22 мыңнан астам шәкірт кәсіби бағытта тәрбиеленеді.

«ЖОЖ» ақпарат

Бағдарлама игілігі

БИЕ БАЙЛАП, САУМАЛ САТҚАН

Ауылға арнайылап келген соң кәсіпкердің шаңырағына аялдап, кәсібімен жақынырақ танысуды жөн көрдік. Біз жеткенде сауынның уақыты екен. Жаңа сауылған саумалдың дәмін тату үшін ауыл тұрғындары да осында жиналыпты. Біз де олардың жанына жайғасып, кейіпкеріміздің кәсібінің қыр-сырымен таныстық. Сондай-ақ ауылдағы ағайынның табиғи өнімге деген қызығушылығы мен ауылдың қоңыр тіршілігіне куә болдық.

Кәсіпкер келіншек 2023 жылы «Бастау Бизнес» бағдарламасы аясында 1 млн 250 мың теңге көлемінде қайтарымсыз грантқа ие болған. Қаражат қолына тие салысымен екі бие сатып алып, ауласындағы қораға байлаған. Осылайша, ауылда кәсіп бастауға бел буып, бие сауып, саумал сатуды қолға алған.

– Пандемия кезінде өз қаражатымызға бір бие сатып алып, алғашында саумалды отбасымыз үшін пайдаландық. Кейін ауыл тұрғындары бұл туралы естіп, саумал сатуды ұсынды. Сол кезде жұрт жиі ауырып, табиғи өнімге, оның ішінде саумалға деген сұраныс ерекше артты. Ақырындап тұрақты тұтынушылар қалыптасты. Пандемия аяқталғаннан, саумал ішетіндердің қатары азайған жоқ. Керісінше, күнделікті тұтынатындар көбейді. Содан бері бұл істі кәсіпке айналдырып, үзбей жалғастырып келеміз, – дейді Айгүл Талғатқызы.

Кәсіптің берекесі еңбекте екенін жақсы түсінетін Айгүл жолдасы екеуі таңның атысынан кештің батысына дейін қора-қолпсының жұмысын дөңгелентіп отыр. Екі биені күніне бес мәрте, әр үш сағат сайын сауып, әр сауымнан орташа есеппен бір литрге жуық саумал алады. Жаңа сауылған өнім тұтынушыларға сол күйінде ұсынылады. Ал артылып қалған сүттен қымыз ашытады. Табиғи өнімнің қадірін білетіндердің қатары да жыл сайын артып келеді. Қазір

Таң сәріден елді мекендерге жасаған жұмыс сапарымыз Мырзабай ахун ауылында жалғасты. Ауыл округі әкімі аппаратының бас мамандарының айтуынша мұнда мемлекеттік гранттың игілігін көріп, өз кәсібін дөңгелетіп отырғандар аз емес. Солардың бірі – жылқы шаруашылығын кәсіпке айналдырып, бие байлап, саумал сатқан Айгүл Омарова.

кәсіпкердің үйіне күн сайын онға жуық адам саумал ішуге келеді. Олардың арасында жергілікті тұрғындармен бірге көршілес елді мекендерден арнайы ат басын бұрып келетіндер де бар.

Айгүлдің айтуынша, тұтынушылардың басым бөлігі саумалды бір рет ішіп қана қоймай, тұрақты түрде алып тұрады. Кәсіпкер алдағы уақытта жылқы басын көбейтіп, кәсібін кеңейтуді жоспарлап отыр. Айта кетейік, бұл кәсіптің де өз маусымы бар. Кәсіпкердің айтуынша, бие байлау жұмысы көктемде басталып, күзге дейін жалғасады. Қыс түсіп, биелер суалған кезде саумал мен қымыз өндіру ісі уақытша тоқтайды. Дегенмен осы кезеңде де кәсіпкер қарап отырмайды. Ол қазіргі таңда саумал және қымыз дайындауды қатар, сиыр шаруашылығын да қатар дамытып келеді. Қыс айларында сиыр сауып, одан алынған сүтті түрлі өнімге айналдырып, ауыл тұрғындарына ұсынады. Айгүл Талғатқызының сиыр шаруашылығына да қызығушылығы ертерек оянған. 2015 жылы бір бас сиырдан басталған іс бүгінде шағын шаруашылыққа айналған. Қазір қорасында өз қаражатына алған төрт бұзаулы сиыры бар. Күн сайын олардан орташа есеппен 10 литр сүт алып, оны ауыл тұрғындарына өткізеді. Сүттен айран, қатық ұйытып, құрт, сарымай, ірімшік секілді табиғи өнімдер дайындайды. Бір сөзбен айтқанда, дайын өнімді сатып алушыға ұсынумен ғана шектелмей, сүтті толықтай қадеге жаратып отыр.

Осылайша, бір ғана бағытпен шектелмей, мал шаруашылығының бірнеше түрін қатар

алып келе жатқан кәсіпкер ауылдағы еңбектің берекесін ісімен көрсетіп отыр. Табиғи өнімге сұраныстың барын ескеріп, өндiрген өнiмiн ысырап етпей, өңдеп, дайын өнім түрінде тұтынушыға жеткізуді де жолға қойған. Кәсіпкердің айтуынша, ауылдағы шаруаның өзіндік қиындығы болғанымен, оның берекесі де мол. Ең бастысы – маңдай термен келген табыстың қадірін білу. Екі бие сауып, ауылда табиғи өнім ұсыну арқылы кәсібін жүргізіп отырған Айгүл Талғатқызы мемлекеттік қолдаудың ауыл тұрғындарына жаңа мүмкіндік ашатынын өз ісімен дәлелдеп келеді. Кәсіп бастауға ниеті бар жандарға да қарап отырмай, қолда бар мүмкіндікті тиімді пайдаланып, еңбектенуге кеңес берді.

– Өзіңіз көріп отырғандай, ауыл – берекелі жер. Қазір кейбір жастар «ауылда жұмыс жоқ» деп қалаға ұмтылады. Меніңше, еңбек етемін деген адамға ауылдың өзінде мүмкіндік көп. Мемлекеттік бағдарламалардың арқасында қаншама адам кәсіп бастап, табысын арттырып отыр. Бастысы – ниет пен еңбек керек. Бір істің көзін тапсаң, ауылда отырып-ақ табыс табуға болады. Былтыр үлкендерден «ешкі сүті де шипалы» дегенді естіп, үш ешкі сатып алып көрдім. Бірақ ешкінің күтімі сиыр мен жылқыға қарағанда өзгешелеу екен. Бұған дейін ірі қара мен жылқыға әбден үйреніп қалғандықтан, ешкінің бабын бірден таба алмадық, – дейді кәсіпкер күлімсіреп.

Сезім НҰР

ай бойы еңбектенуге тырысады. Оның кәсібінен ауыл тұрмысының қарапайым тіршілігі мен маңдай тердің берекесін аңғардық. Алғашқыда екі биемен басталған кәсіп бүгінде берекелі іске айналған.

Ауыл тұрғындары үшін табиғи әрі құнарлы саумал ұсынған Айгүлдің өніміне сұраныс та бар. Кәсіпкердің айтуынша, жұмыстың қиындығына қарамай, маңдай термен адал еңбек адамның ғана еңбегі ақталып, берекесі артмақ.

